

Flerstegs vallstrategi i torkans land

Åke Johansson, Lilla Hult

1

Detta är innovationen

Lusern, snabb sådd, mindre packning och vattenhushållning möter torkproblemen

När vallen ska sås får jorden inte torka ut. Det ska ta maximalt en halv dag från bearbetningsstart i plöjd jord tills vallen är sådd. Vägen dit är harven med frösåmaskin. Efter harvning sås korn med centrifugalspridare och fältet harvas 3 cm djupt och vältas i en överfart. Sedan sås vallfrö med harvekipaget. Kommer regn läggs fröet ovanpå, annars sätts harven i grunt. På fyra timmar är 6 ha klara. Vid större fält än så körs en mindre del i taget. Sådden ska vara klar den 10 april.

Lusern är viktig i torkstrategin. Åke är framgångsrik och vallarna slutar oftast som rena lusernvallar. **Ympa lusernen.** När Åke började odla lusern var ympning helt avgörande, nu är det en försäkring. **Ogräsbekämpning med Basagran SG.** Ogräsen får inte vara större än tumnageln. Dosen 0,6 kg/ha räcker. **Fasta körspår.** Viktigast är att gödseltunnan kör i spåren. Spåren går på 18 eller 9 meters avstånd. "Körning syns direkt på baljväxterna. Och det märks att det rullar lättare i spåren."

Att reglera grundvattnet är en fördel. En vall får inte torka upp förrän vid Valborgsmäsotid. Åke dämmer och behåller grundvattnet en halv meter under ytan. En annan strategi är att skörda direkt när vallen är på väg att torka ner. Då far den mindre illa.

Bra avkastning och en säker valletablering

En torkstrategi är avgörande för ekonomin

Harven med frösåmaskin har funnits på gården i sex år. Det var en beställningsmaskin för snabbare körning så jorden inte torkar ut. För många år sedan odlades blålusern i renbestånd, men det blev dålig marktäckning, så nu blandas den med gräs. Dämningen görs med en skopa alv var 300–500 meter. Kommer det mycket regn eller om en höstgröda ska odlas får man ta bort en del.

2 Gårdsbeskrivning

FÖRUTSÄTTNINGAR

Sandjordar, moränjordar och mulljord.

Tempererat kontinentalt klimat. Milt men torka är vanligt.

Altitud: 44 m över havet.

Lutning: 0 %.

Gården ligger utanför Färjestaden på Öland.

VALLMANAGEMENT

Bete: Ja. Stripbetning.

Slåttervallar med engelskt rajgräs, ängssvingel, blålusern och rödklöver.

Fyra skördar per år som ensilage.

GÅRDEN

5 heltider.

250 ha åker varav 100 ha vall.

30 ha naturbeten.

Odlar 60 ha majs och 70 ha insådd i korn eller westerwoldiskt rajgräs.

DJUREN

320 mjölkkor av SRB- och Holsteinras producerar 10 500 kg mjölk.

VARFÖR FUNKAR DET?

Åkes torkstrategier kan fungera överallt. På mer vattenhållande jordar blir behovet mindre och strategin kan bli en annan. Då gäller inte 10 april som sista sådatum, och en mer vattenkrävande insåningsgröda kan användas.

Fukt är helt avgörande för att de små vallfröna ska gro och alla åtgärder för att behålla den är avgörande.

För att våtympningen ska fungera praktiskt krävs oblandat frö. Ympningen görs i cementblandare och sedan blandas allt frö på en presenning.